

[Adolph Sørensen.]

en revisionsbestemmelse indsat i lovforslaget med særlig henblik på en eventuel senere gennemførelse af den obligatoriske dagskole, men der var altså ikke nogen mulighed for at skabe flertal endsige nå til enighed på dette område.

Under lovforslagets første behandling påpegede jeg det principielt urimelige i, at der i en tid, hvor alle gode kræfter sættes ind for at øge tilgangen til de faglærtes rækker, eksisterede kollektive aftaler om det stik modsatte, nemlig om en begrænsning af tilgangen. Det måtte derfor være naturligt, at vi under udvalgsarbejdet sammen med flertallet iøvrigt satte kraftigt ind for indførelse af et forbud mod sådanne begrænsende regler, som var udtrykt i de bestående lærlingeskalaer. Som det fremgår af ændringsforslaget under nr. 58, nåedes der da også til endelig enighed om, at sådanne kollektive aftaler principielt erklæres ugyldige, og der skabtes endvidere et flertal for, at forbudet får virkning fra og med lovens ikrafttræden iøvrigt. Vi hilser dette ændringsforslag med tilfredshed, for det første fordi det var en afgørende forudsætning for vor medvirken til et forlig overhovedet, og dernæst fordi en væsentlig hindring for øget tilgang til en lang række fag dermed synes at være ryddet af vejen. Jeg vil gerne tilføje, at vi ikke havde opgivet kravet om forbudet mod begrænsning, selvom socialdemokratiet ikke havde bøjet sig; vi havde i givet fald stillet ændringsforslag herom.

Jeg skal iøvrigt afstå fra at gå yderligere i enkeltheder — det er jo gjort af udvalgets ærede ordfører — men jeg vil dog gerne spørge, om ikke de sidste fire linier efter ordet „lærlinge“ i § 2, stk. 1, a), bør udgå som en logisk følge af, at handels-, kontor- og butiksfagene er skilt ud i et særligt kapitel.

Spørgsmålet om, hvorvidt en lærling, der uden lovlig grund udebliver fra skoleundervisningen indenfor arbejdstiden, har krav på løn for de timer, der er skullet, har blandt meget andet været diskuteret i udvalget, men vi har afstået fra at kræve det omhandlet i loven, efter at det under samrådet af embedsmændene er erklæret, at forholdet må anses for klart dækket af lovforslagets § 9.

Også spørgsmålet om lærlinges deltagelse

i tilrettelægning og oprydning i indtil en halv time udover normal daglig arbejdstid har været rejst, men forholdet er af ministeren og embedsmændene anset for at være dækket af § 22 i loven om arbejderbeskyttelse.

Jeg noterer også med tilfredshed, at den højtærede arbejdsminister i samrådet den 1. september har lovet at udvirke, at de famøse og ofte stærkt kritiserede spørgeskemaer til læremestrene angående straffbare handlinger, herunder særligt sædelighedsforbrydelser o. s. v., tilbagekaldes.

Jeg vil også udtrykke min glæde over, at der fra alle sider og også af udvalgets ærede ordfører her ved anden behandling er udtalt stærke ønsker om at bevare mesterlæren som den værdifulde uddannelsesform, den har været og forhåbentlig også vil vise sig at være i fremtiden, med den aktuelle tilpasning, der måtte ske. Dette samlede ønske må indebære, at der ikke i medfør af lærlingelovgivningen lægges økonomiske eller andre forpligtelser på læremestrene, som overstiger deres kræfter, som gør det umuligt eller uønsket for dem at uddanne lærlinge. Jeg tænker her ikke mindst på de små virksomheder, der jo i faglig og pædagogisk henseende hører til de mest værdifulde lærepladser. Dette fælles ønske må vel også forpligte administrationen. Hvis det f. eks. bliver praksis, at den kontraktgodkendende myndighed ubetinget kræver, at handelslærlinge ikke må arbejde i forretningen fredag eller andre dage til ordinær lukketid, vil det nok komme til at ligge så som så med lysten til at antage lærlinge. Der må udvises et minimum af smidighed ved denne lovs administration, hvis man ikke vil skade den øgede tilgang til fagene. Udelukker man de små virksomheder, de værdifulde lærepladser, som de repræsenterer, løber man den risiko at lukke leddet for mange lærepladser, hvorved fordelene ved, at et andet led nu bliver åbnet ved den nye lovs § 32, bliver elimineret.

Jeg skal på mit partis vegne slutte med at anbefale at stemme for de i betænkningen stillede ændringsforslag, at stemme imod de af kommunisterne stillede ændringsforslag og med samme begrundelse, som venstres ærede ordfører anførte, også at afvise de af retsforbundet stillede ændringsforslag.